

2024

TÜRKİYE UDY PROJELERİ RAPORU

İÇİNDEKİLER

4 Giriş

5 Sıfırdan UDY Projeleri

5 • Genel Görünüm

6 • Sektörel Görünüm

7 • Faaliyet Alanına Göre Görünüm

8 • Kaynak Ülkeler

8 • Yatırım Yapılan Şehirler

9 • Nitelikli UDY Görünümü

10 Uluslararası Yatırımcılar Tarafından Gerçekleştirilen Birleşme ve Satın Alma Yatırımları

10 • Genel Görünüm

11 • Nitelikli UDY Görünümü

12 Terimler Sözlüğü

GİRİŞ

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM (UDY) VERİLERİNDE FARKLI YAKLAŞIMLAR

Araştırmacılar, yatırımcılar ve politika yapıcılar için bir lokasyonun çektiği yatırım miktarını ölçmek çok önemli ve zorlu bir iştir. Bir lokasyonun uluslararası doğrudan yatırım [UDY] performansını ve yerel ekonomi üzerindeki etkisini kapsamlı bir şekilde değerlendirmek, çok yönlü bir yaklaşım gerektirir. Bu sebeple, bu alanda analiz yaparken UDY'nin ölçümüne dair tüm yaklaşımlardan faydalanılması önem taşımaktadır.

UDY'nin ölçümünde birbirinden farklı niteliklere sahip veri seti üreten iki farklı yaklaşım bulunmaktadır. **Bunlar "Sermaye Akımı Odaklı Yaklaşım" ve "Proje Odaklı Yaklaşım" olarak adlandırılabilir.**

SERMAYE AKIMI ODAKLI YAKLAŞIM

Sermaye akımı odaklı yaklaşımın sağladığı veriler, genellikle ülkelerin merkez bankaları tarafından ödemeler dengesi bilançosunda derlenen ve yayınlanan uluslararası doğrudan yatırım akımlarından oluşmaktadır. UDY akımları, portföy yatırımlardan ziyade doğrudan yatırım amacıyla gerçekleştirilen sınır ötesi finansal işlemlerin belirli bir para birimindeki nominal değerlerini ifade eder. Akım verileri, sermaye transferleri, şirket içi kredi transferleri ile gayrimenkul işlemleri için gerçekleştirilen finansal transferlerden oluşur. Bu veriler,

toplu ve netleştirilmiş biçimde, ülke ve sektör bazında ayrı kırılımlarda sunulmaktadır. Öte yandan, bu veriler sadece gerçekleşmiş işlemlerin finansal transferlerini kapsadığı için geriye dönük bir bakış açısı sağlamaktadır.

AKIM ODAKLI YAKLAŞIMIN KISITLARI

UDY akımları önemli veriler sağlamakla birlikte araştırmacılar, yatırımcılar ve politika yapıcılar için gerekli olan bazı kritik verileri sağlayamamaktadır. Akım verileri kaynak ve hedef ülkeleri ve yatırımın yapıldığı sektörleri kapsarken alt coğrafi kırılım, istihdam, toplam sermaye harcaması ve yatırımı gerçekleştiren şirkete dair bilgileri içermemektedir. Ayrıca, uluslararası kuruluşlarca belirlenen kurallar gereği UDY projeleri için sağlanan yurtdışı ve yurtiçi kaynaklı krediler akım verisine dahil edilmez, bunun yerine ödemeler dengesindeki "diğer yatırımlar" kalemine dahil edilir. Bu nedenle, akım verisi, UDY projelerine ayrılan toplam sermaye harcamasını yansıtmayabilir. Öte yandan, UDY amaçlı finansal transferlerin aracı ülkeler üzerinden gerçekleşmesi durumunda kaynak ülkenin ve nihai yatırımcının tespiti güç hale gelmektedir.

PROJE ODAKLI YAKLAŞIM

Proje odaklı yaklaşımla sağlanan veriler, yatırımcılar tarafından resmi olarak duyurulan ve yakın gelecekte gerçekleşmesi öngörülen sınırdan

UDY projelerini (yeni ve genişleme türleri) kapsar. Bu yaklaşım sayesinde, UDY projesi ve yatırımcı şirket bilgisi, projenin lokasyonu, sektörü ve faaliyeti (örneğin üretim, Ar-Ge vb.), proje için harcanan toplam sermaye ve projenin yaratacağı istihdam gibi önemli veriler elde edilir. Proje bazlı veriler, yatırımcı firmaların ilgili yıl içinde açıkladıkları yatırım planlarını yansıtarak hem UDY trendleri hem de sektör eğilimleri hakkında önemli öngörüler sağlar. Bu veriler sayesinde araştırmacılar daha derinlikli analiz yapabilirken yatırımcı ve politika yapıcılar karar alma süreçlerinde çok önemli girdiler elde eder. Sonuç olarak proje verileri akım verilerinin eksik kaldığı önemli alanları tamamlamaktadır.

PROJE VERİSİNİN ÖNEMİ

Yukarıda belirtilen avantajlar nedeniyle, dünyanın önde gelen yatırım ajansları, kurum ve ülke performanslarını değerlendirirken proje bazlı UDY verilerini kullanmaktadır. Bu ajansların yanı sıra, uluslararası kuruluşlar (örneğin UNCTAD, OECD vb.) dünyada UDY alanında hazırladıkları referans niteliğindeki raporlarında akım verilerine ek olarak proje bazlı UDY verilerine de yer vermektedir. Bu veriler, yeşil ve dijital dönüşüm, küresel tedarik zincirlerinin (KTZ) yeniden oluşumu ve sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) gibi temel eğilim ve temaları şekillendiren projeleri takip etmeyi sağlamaktadır.

TÜRKİYE UDY PROJELERİ RAPORU

Dünyanın önde gelen yatırım ajanslarında ve uluslararası kuruluşlarda (örneğin UNCTAD, OECD vb.) olduğu gibi, T.C. Cumhurbaşkanlığı Yatırım ve Finans Ofisi, geliştirdiği kapsamlı veri tabanına dayanan bu raporu ile alandaki önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Söz konusu veri tabanı, kamu ve özel kuruluşlarının ürettiği verilerden, basında çıkan haberlerden, firmaların faaliyet raporları ve internet sitelerinden ve kurum içi kaynaklardan derlenmektedir.

UDY projeleri, yatırımcı tarafından resmi olarak duyurulduktan sonra, dünyanın önde gelen veri tabanlarının uyguladığı standartlarla uyumlu olacak şekilde titiz bir inceleme ve değerlendirme süreci sonrası veri tabanına dahil edilmektedir.

Bu kapsamda, veri tabanına sadece merkezi yurtdışında bulunan uluslararası şirketlerin projeleri dahil edilmektedir. Ayrıca bu rapor sektör ve faaliyet bazlı değerlendirmelerin yanı sıra, Türkiye UDY Stratejisi'nde (2024-2028) yer alan "Nitelikli UDY Profilleri" temelinde analizler de sunmaktadır. Rapor, yeni ve genişleme türü sınırdan UDY projelerine ek olarak, uluslararası yatırımcılar tarafından Türkiye'de gerçekleştirilen birleşme ve satın alma işlemlerini de kapsamaktadır.

Türkiye'nin UDY alanındaki önemli bir veri boşluğunu dolduracak ve referans kaynak niteliği taşıyacak bu çalışmayı siz değerli okuyucularımızın istifadesine sunmaktan büyük memnuniyet duyuyoruz.

¹Örneğin, Japonya bir yatırımcı Türkiye'ye gerçekleştireceği yatırım aracı ülke konumundaki Hollanda üzerinden yaptığında, bu finansal işlemin kaynağı Japonya yerine Hollanda olarak kaydedilir. Bu durum, akım verisi üzerinden yapılan kaynak ülke tespitini zorlaştırır ve bu doğrultuda yapılan çalışmalarda yanıltıcı sonuçlar doğurur.

SIFIRDAN UDY PROJELERİ

GENEL GÖRÜNÜM

Proje Sayısı

383

Proje Türü

Genişleme

%46,2

177

Yeni

%53,8

206

İstihdam

51.402

Yatırım Tutarı (Milyon \$)

14.105

Türkiye, uluslararası yatırımcılar açısından bölgesel merkez konumunu güçlendirmeye devam etmektedir. 2024 yılında Türkiye'de 206 yeni ve 177 genişleme olmak üzere toplam 383 adet sıfırdan UDY projesi duyurulmuştur. Bu projelerle 14,1 milyar dolar sermaye harcaması yapılması ve 51.402 kişiye doğrudan istihdam sağlanması beklenmektedir.

SEKTÖREL GÖRÜNÜM

2024 yılında yenilenebilir enerji ve otomotiv ana sanayi sektörleri sermaye harcaması açısından listenin ilk sıralarında yer alırken tarım-gıda, makine ve ekipman ile otomotiv yan sanayi en fazla proje duyurulan sektörler olmuştur. Ayrıca yazılım ve bilişim hizmetleri, tüketici elektroniği, elektronik bileşenler ve iş hizmetleri sektörlerinin gösterdiği performans, uluslararası yatırımcıların Türkiye'nin dijital dönüşüm ve yüksek teknoloji alanlarına yoğun ilgi gösterdiğini ortaya koymaktadır.

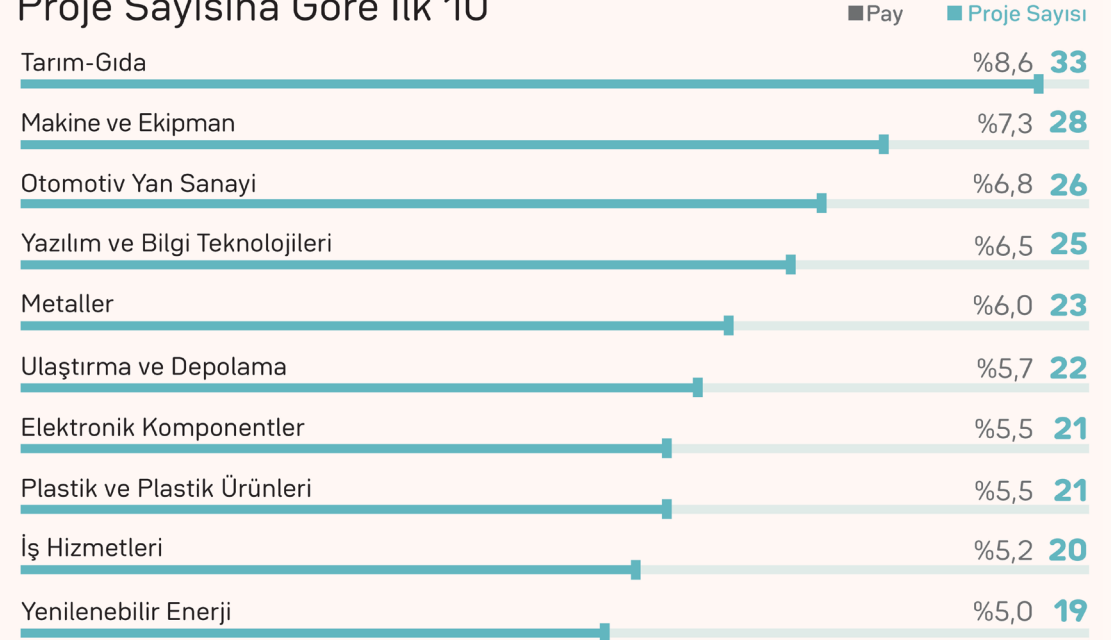
Yenilenebilir enerji sektörü, duyurulan 1,85 milyar dolarlık sermaye harcaması ile listenin birinci sırasında yer almıştır. Bu gelişme Türkiye'nin sürdürülebilir yatırım projelerine verdiği önemin karşılık bulmaya devam ettiğini göstermektedir. Otomotiv ana sanayi, ulaştığı 1,78 milyar dolarlık sermaye harcaması ile 2. sırada, otomotiv yan sanayi ise duyurulan 26 proje ile 3. sırada yer almıştır. Türkiye'nin lokomotif sektörlerinden otomotiv, bu yatırımlarla küresel üretim ve ihracat merkezi konumunu pekiştirmeye devam etmektedir.

Proje sayısı ve sermaye harcaması bakımından dikkat çeken diğer sektörler şu şekilde sıralanmıştır. Metaller sektöründe toplam değeri 1,52 milyar dolar (3. sırada) olan 23 proje (5. sırada) duyurulmuştur. Öte yandan ulaştırma ve depolama sektörü duyurulan 22 proje (6. sırada) ile 503 milyon dolarlık sermaye harcaması (10. sırada) taahhüt etmiştir. Makine ve ekipman sektörü ise 28 proje ile 2. sırada yer almıştır.

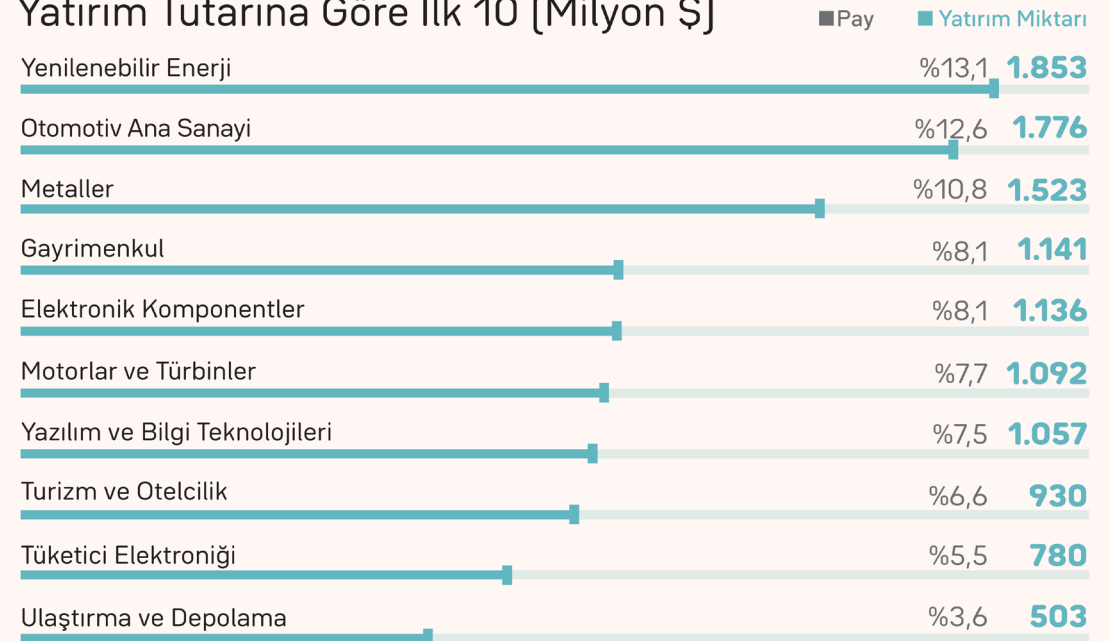
Ayrıca, teknoloji odaklı sektörler de ilgi görmeye devam etmiştir. Yazılım ve bilgi teknolojileri sektöründe 25 proje (4. sırada) ile 1,06 milyar dolarlık sermaye harcaması (7. sırada) duyurulurken, elektronik bileşenler sektöründe 21 proje (7. sırada) ile 1,14 milyar dolarlık sermaye harcaması (5. sırada) duyurulmuştur.

Öte yandan, gayrimenkul sektörü 1,14 milyar dolar (4. sırada) ve turizm ve otelcilik sektörü 930 milyon dolar (8. sırada) sermaye harcaması ile uluslararası yatırımcıların Türkiye'nin konaklama ve ticari gayrimenkul sektörleri ile lojistik altyapısına olan ilgisinin devam ettiğini göstermektedir.

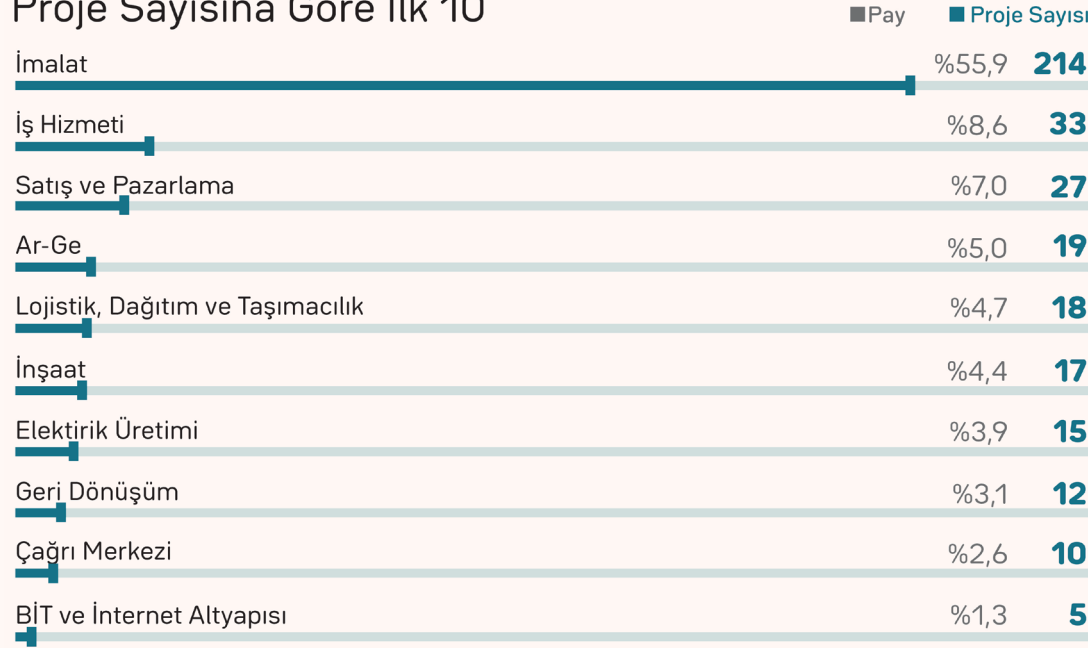
Proje Sayısına Göre İlk 10

Yatırım Tutarına Göre İlk 10 (Milyon \$)

Proje Sayısına Göre İlk 10

Yatırım Tutarına Göre İlk 10 (Milyon \$)

FAALİYET ALANINA GÖRE GÖRÜNÜM

2024 yılında duyurulan UDY projelerinin faaliyet alanına bakıldığında imalat, altyapı ve elektrik üretimi [özellikle yenilenebilir enerji] ön plana çıkmıştır. Ayrıca bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), Ar-Ge ve iş hizmetlerine yönelik faaliyetler hem proje sayısı hem de sermaye harcaması bakımından ön sıralarda yer almıştır.

2024 yılında imalat sıfırdan UDY projelerinde ana faaliyet kolu olmuştur. Duyurulan 214 proje ve 7,4 milyar dolarlık sermaye harcaması ile her iki listede de ilk sırada yer alan imalat, Türkiye'nin bölgesel üretim üssü rolünü güçlendirmektedir. Diğer taraftan, altyapı ve enerji yatırımları da sermaye harcamalarının önemli bir bölümünü oluşturmuştur. İnşaat 2,07 milyar dolar ile 2. sırada, elektrik ise 1,26 milyar dolar ile 3. sırada yer almıştır. Böylelikle uluslararası yatırımcıların Türkiye'nin konut, ulaşım ve enerji altyapısının gelişimine olan katkısı devam etmiştir.

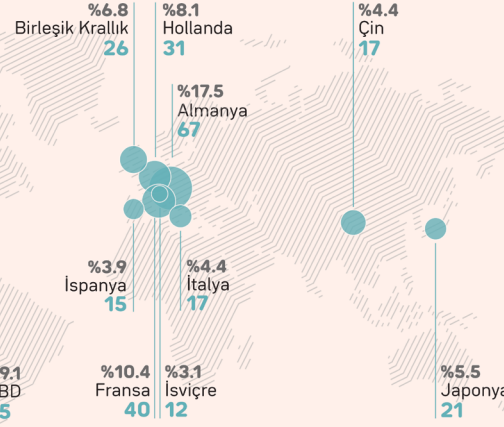
Teknoloji odaklı faaliyet alanları 2024 yılında ön plana çıkmıştır. BİT ve internet altyapısı ile Ar-Ge sırasıyla 941 milyon dolar [4. sırada] ve 753 milyon dolar [5. sırada] tutarındaki sermaye harcamasıyla uluslararası yatırımcıların dijital dönüşüm ve bilgi yoğun alanlara odaklandığını göstermiştir. Öte yandan, lojistik, dağıtım ve taşımacılık faaliyeti, duyurulan 18 proje [5.sırada] ve 289 milyon dolarlık yatırım harcaması [8.sırada] ile Türkiye'nin bölgesel ticaret merkezi olma rolünü güçlendirmeye devam etmiştir.

KAYNAK ÜLKELER

Proje Sayısına Göre İlk 10

Sıra	Ülke	Proje Sayısı	Pay (%)
1	Almanya	67	%17,5
2	Fransa	40	%10,4
3	ABD	35	%9,1
4	Hollanda	31	%8,1
5	İngiltere	26	%6,8
6	Japonya	21	%5,5
7	Çin	17	%4,4
8	İtalya	17	%4,4
9	İspanya	15	%3,9
10	İsviçre	12	%3,1

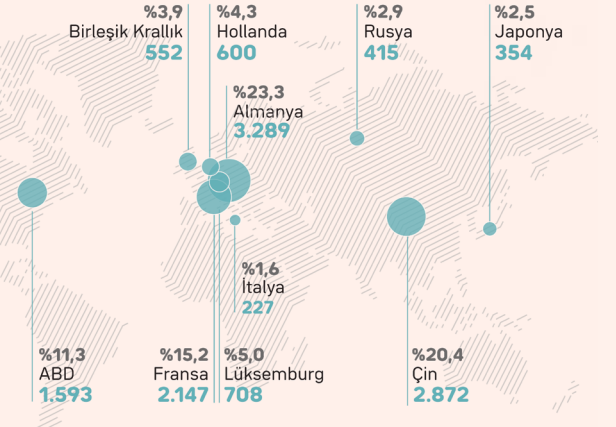
■ Pay ■ Proje Sayısı

Yatırım Tutarına Göre İlk 10 (Milyon \$)

Sıra	Ülke	Yatırım Miktarı (Milyon \$)	Pay (%)
1	Almanya	3.289	%23,3
2	Çin	2.872	%20,4
3	Fransa	2.147	%15,2
4	ABD	1.593	%11,3
5	Lüksemburg	708	%5,0
6	Hollanda	600	%4,3
7	B. Krallık	552	%3,9
8	Rusya	415	%2,9
9	Japonya	354	%2,5
10	İtalya	227	%1,6

■ Pay ■ Yatırım Miktarı

2024 yılında duyurulan sıfırdan UDY projelerinin menşei ülkeleri, proje sayısı ve sermaye harcaması bakımından önemli farklılıklar göstermekle birlikte dünya genelinde çeşitli ülkelere dağılmıştır.

Almanya, 67 proje (1. sırada) ve 3,3 milyar dolarlık sermaye harcaması (1. sırada) ile en dikkat çeken ülke olmuştur. Çin, 17

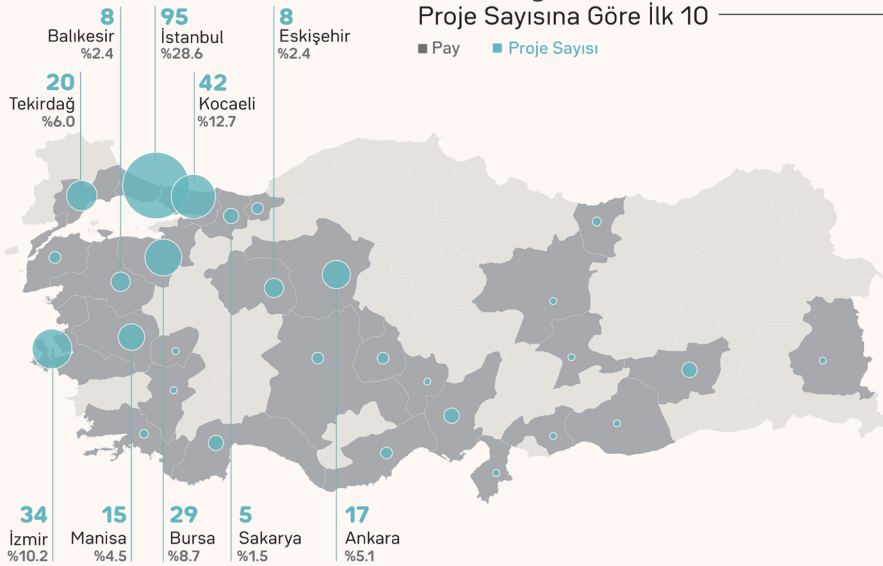
proje ile proje sayısında 7. sırada yer almıştır. Ancak 2,9 milyar dolar tutarında duyurulan büyük ölçekli sermaye yoğun yatırımlar sayesinde 2. sırada konumlanmıştır. Öte yandan, Fransa 40 proje (2. sırada) ve 2,1 milyar dolar (3. sırada) ile ABD 35 proje (3. sırada) ve 1,6 milyar dolar (4. sırada) ile önemli bir performans sergilemiştir. Lüksemburg ve Rusya proje sayısında ilk onda yer alamasa da

sırasıyla 708 milyon dolar ve 415 milyon dolarlık sermaye harcamaları ile ilk sıralarda yer almıştır. Ayrıca, Hollanda (31 proje, 600 milyon dolar) ve Birleşik Krallık (26 proje, 552 milyon dolar) hem proje sayısında hem de yatırım harcamalarında ön sıralarda yer alarak Türkiye'nin yatırım ekosisteminde oynadıkları önemli rolü devam ettirmiştir.

YATIRIM YAPILAN ŞEHİRLER

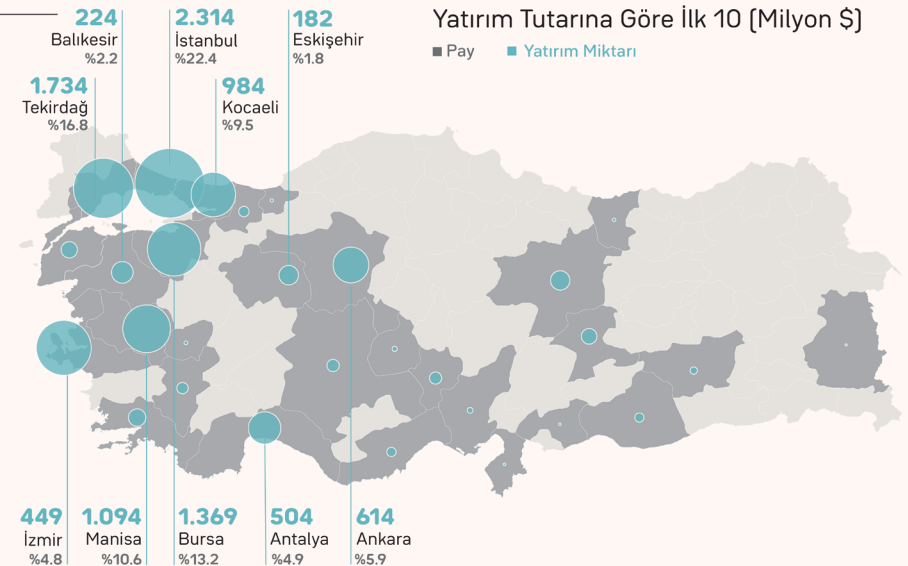
Proje Sayısına Göre İlk 10

■ Pay ■ Proje Sayısı

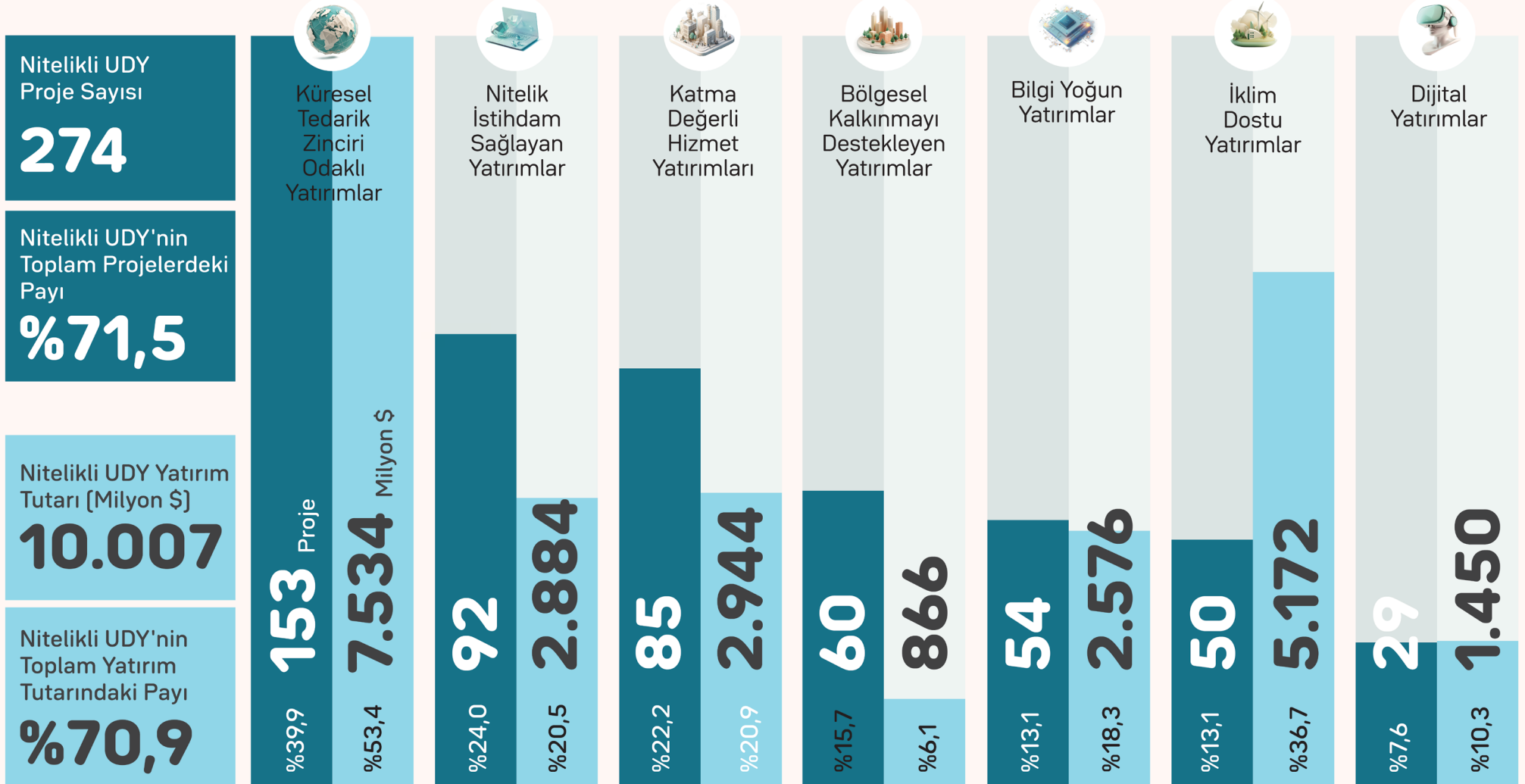

Yatırım Tutarına Göre İlk 10 (Milyon \$)

■ Pay ■ Yatırım Miktarı

NİTELİKLİ UDY GÖRÜNÜMÜ

Bazı projeler birden fazla Nitelikli UDY kapsamına girebilir.

Türkiye UDY Stratejisi'nde (2024-2028) sekiz ayrı "Nitelikli UDY Profili" detaylı olarak tanımlanmıştır. Bu profiler ikiz (yeşil ve dijital) dönüşüm, sürdürülebilir kalkınma, yüksek katma değer üretme, küresel tedarik zincirlerine (KTZ) güçlü entegrasyon, yüksek kaliteli istihdam oluşturma ve bölgesel kalkınma temalarına hizmet eden projeleri kapsamaktadır.

Türkiye'de 2024 yılında duyurulan 383 sıfırdan UDY projesinden 274'ü (%71,5) nitelikli UDY profillerinin en az biriyle eşleşmiştir. Ayrıca, söz konusu yatırımların toplam sermaye harcaması içindeki payı 10,01 milyar dolar ile %70,9 olmuştur.

KTZ Odaklı Yatırımlar, sayıca (153) ve sermaye harcamasında (7,5 milyar dolar) birinci sırada yer alarak Türkiye'nin küresel değer zincirlerindeki yükselişini desteklemiştir. Uluslararası yatırımcıların yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve yeşil altyapı projelerine gösterdiği ilgi sayesinde İklim Dostu Yatırımlar sermaye harcamalarında 5,2 milyar dolar ile ikinci sırada yer almıştır. Bu yatırımlar Türkiye'nin bölgesinde yeşil enerji alanında sahip olduğu lider konumunu güçlendirmektedir.

Nitelikli İstihdam Sağlayan (2,9 milyar dolar, 92 proje) ve Bilgi Yoğun Yatırımların (2,6 milyar dolar, 54 proje) özellikle STEM alanında

yaratacağı istihdam ve dijital dönüşüme sağlayacağı katkılar dolayısıyla Türkiye'nin yüksek katma değerli istihdam havuzuna ve inovasyon kabiliyetlerine önemli katkılar sağlaması beklenmektedir.

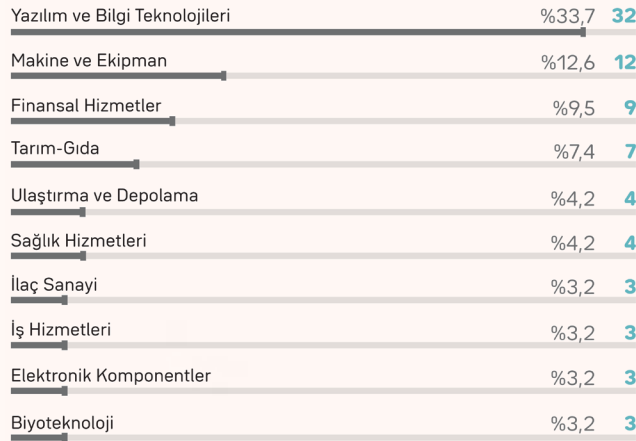
Özetle, 2024 yılında duyurulan sıfırdan UDY projelerinin Türkiye'nin ulusal kalkınma hedefleriyle uyumlu olduğu görülmektedir. Bu projelerin Türkiye'nin küresel tedarik zincirlerine entegrasyon, yeşil enerji, inovasyon ve yüksek teknoloji alanlarında bölgesinde merkez ülke olma konumunu güçlendirmesi beklenmektedir.

ULUSLARARASI YATIRIMCILAR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN BİRLEŞME VE SATIN ALMA YATIRIMLARI

GENEL GÖRÜNÜM

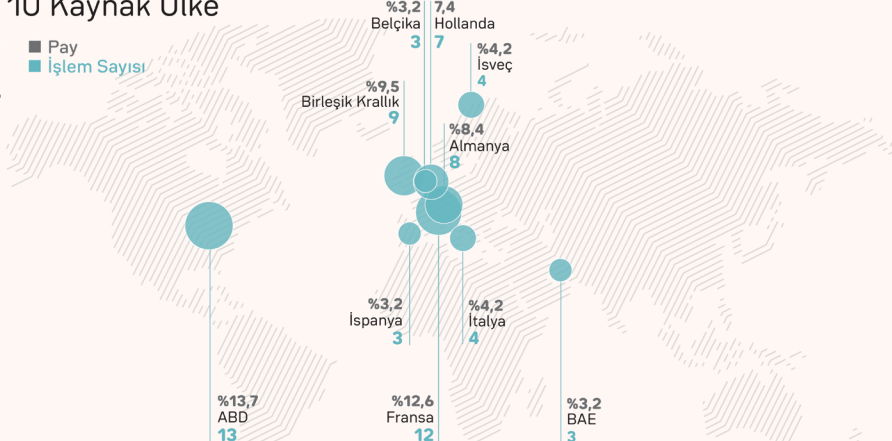
İşlem Sayısına Göre İlk 10 Sektör

Hisse Oranına Göre İşlemler

İşlem Sayısına Göre İlk 10 Kaynak Ülke

Bu bölüm, Türkiye'de 2024 yılında uluslararası yatırımcılar tarafından gerçekleştirilen birleşme ve satın alma yatırımlarına genel bir bakış sunarak işlem adedi, açıklanan işlem hacmi, işlemlerin hisse oranına göre dağılımı ve yatırımcı konumundaki ilk on kaynak ülkeye odaklanmaktadır.

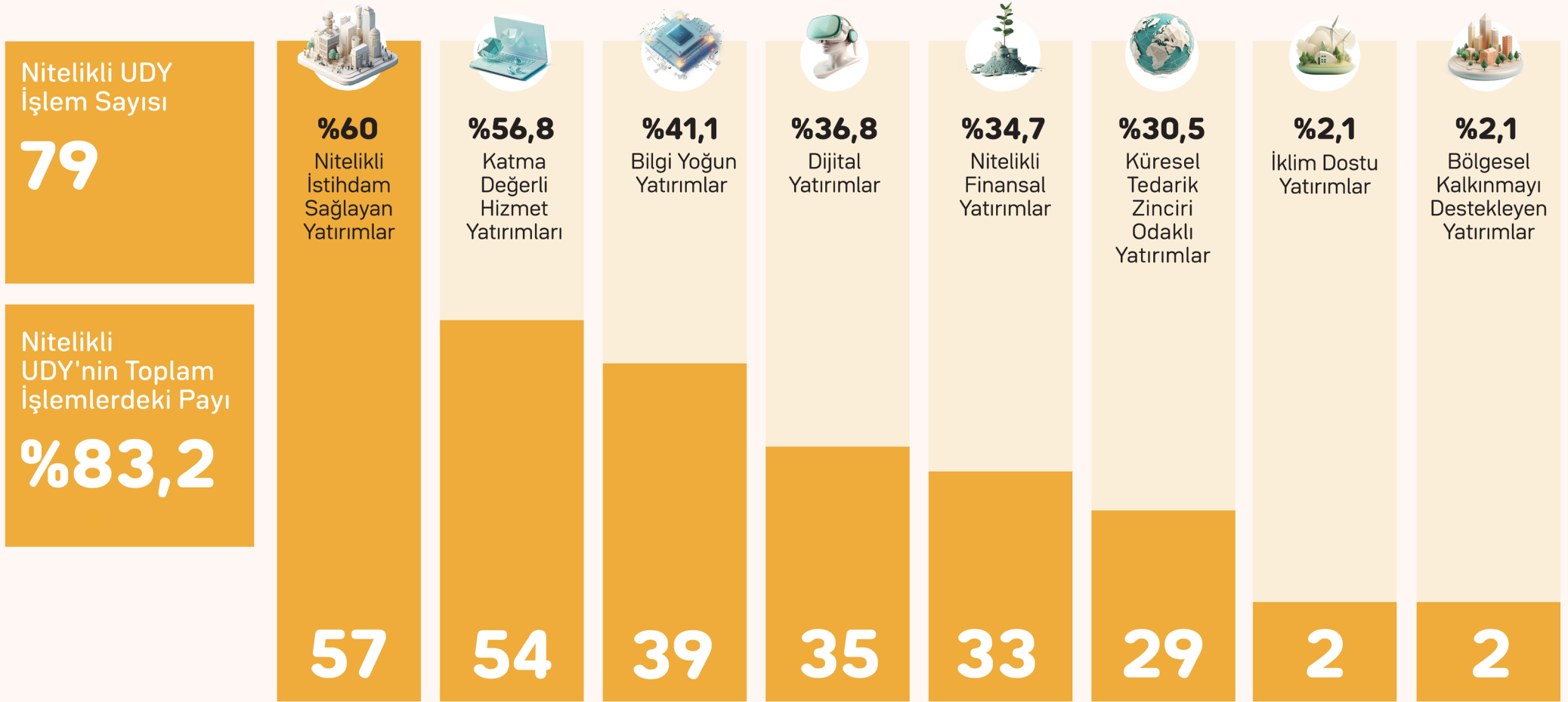
2024 yılında uluslararası yatırımcılar tarafından toplam 95 birleşme ve satın alma işlemi gerçekleştirilmiştir. Bu işlemlerin 45 adedinin işlem hacmi açıklanmış, açıklanan işlemlerin toplam değeri 3,4 milyar dolara ulaşmıştır. Diğer taraftan bu işlemlerin 33 tanesi bir girişimin tamamını satın almak amacıyla gerçekleşirken, 19 tanesi çoğunluk hissesini satın almak amacıyla yapılmıştır. Ayrıca, 8 işlem azınlık hissesi sahipliğiyle

sonuçlanırken, 2 işlem ise eşit hisse sahipliğiyle tamamlanmıştır. Bunun yanında, 33 işlem için hisse sahipliği oranı açıklanmamıştır.

Yazılım ve bilgi teknolojileri sektörü, 32 işlemle [%33,7] birleşme ve satın alma işlemlerinde en fazla paya sahip sektör olmuştur. Bu durum, Türkiye'de dijital dönüşüme verilen önemin ve teknoloji şirketlerine olan ilginin arttığını göstermektedir. Makine ve ekipman sektörü 12 işlemle [%12,6] ikinci sırada, finansal hizmetler sektörü 9 işlemle [%9,5] üçüncü sırada yer almıştır. Bunun yanı sıra tarım-gıda [7 işlem, %7,4], ulaştırma ve depolama [4 işlem, %4,2] ve sağlık hizmetleri [4 işlem, %4,2] öne çıkan diğer sektörler arasında yer almıştır. Ayrıca, ilaç sanayi, iş hizmetleri, elektronik komponentler ve biyoteknoloji 3'er işlemle [%3,2] listede yer almıştır.

Kaynak ülke dağılımına bakıldığında işlemlerin büyük çoğunluğunun Avrupa ve Kuzey Amerika menşeli yatırımcılar tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir. ABD, 13 proje ile [%13,7] ilk sırada, Fransa 12 proje [%12,6] ile ikinci sırada ve Birleşik Krallık 9 proje [%9,5] ile üçüncü sırada yer almıştır. Bunları Almanya [8 proje, %8,4], Hollanda [7 proje, %7,4] ve İsveç [4 proje, %4,2] takip etmiştir. İtalya, Belçika ve İspanya da listede yer alarak, Avrupa'nın Türkiye'deki birleşme ve satın alma işlemlerindeki güçlü rolünü pekiştirmiştir. Orta Doğu'dan ilk 10'a giren tek ülke 3 proje [%3,2] ile Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) olmuştur.

NİTELİKLİ UDY GÖRÜNÜMÜ

Bazı projeler birden fazla Nitelikli UDY kapsamına girebilir.

Türkiye'de 2024 yılında gerçekleşen sıfırdan ve birleşme-satın alma türü yatırımların niteliği incelendiğinde belirgin farklılıklar göze çarpmaktadır. Sıfırdan UDY projeleri daha çok sanayi altyapısını geliştiren, yeşil dönüşümü ve bölgesel kalkınmayı destekleyen yatırımlardan oluşmuştur. Birleşme ve satın alma yatırımları ise hizmet odaklı sektörler, finansal hizmetlere ve dijital dönüşüme yönelmiştir. Diğer taraftan sıfırdan UDY projeleri uzun vadeli kapasite oluşturma, birleşme ve satın alma yatırımları ise daha çok

pazar entegrasyonu ve operasyonel verimliliği artırma amacı taşımaktadır. Bu durum her iki yatırım türünün birbirini tamamlar nitelikte olduğunu ortaya koymaktadır.

Sıfırdan UDY projelerine kıyasla [%71,5] birleşme ve satın alma işlemlerinde yüksek katma değerli yatırımların oranı [%83,2] daha fazla olmuştur. Nitelikli İstihdam Sağlayan Yatırımlar 57 işlem adediyle [%60] ilk sırada, Katma Değerli Hizmet Yatırımları ise 54 işlem adediyle [%56,8] ikinci sırada yer almıştır. Bu

durum gerçekleşen birleşme ve satın alma türü yatırımların yetenekli iş gücüne, yüksek katma değerli hizmetlere ve güçlü iş bağlantılarına sahip şirketleri tercih ettiğini göstermektedir.

Bilgi Yoğun Yatırımlar 39 işlemle birleşme ve satın alma yatırımlarının %41,1'ini oluştururken, Dijital Yatırımlar 35 işlemle %36,8'lik paya sahip olmuştur. Bu veriler uluslararası yatırımcıların teknoloji ve dijital alanlarda daha çok mevcut şirketleri ve platformları satın almayı tercih ettiklerini göstermektedir. Yine Nitelikli

Finansal Yatırımlar 33 işlem ve %34,7'lik pay ile birleşme ve satın alma işlemlerinin önemli bir bileşeni olmuştur. Bu durum, küresel düzeyde olduğu gibi Türkiye'de de uluslararası yatırımcıların finans sektörüne ağırlıklı olarak birleşme ve satın alma yoluyla giriş yapma eğiliminde olduğunu göstermektedir.

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

Aracı Ülke	Finansal akımlar ve yatırımlar açısından aracı veya geçiş merkezi olarak işlev gören ülke veya ekonomik bölgeyi ifade etmektedir.
Diğer Yatırım	Mevduat, krediler, sigorta, emeklilik ve standart garanti planları, ticari krediler ve avanslar (ihracat veya ithalat için verilen krediler), diğer alacaklar/borçlar, özel çekme hakları gibi finansal işlemlerdir.
Faaliyet	Yatırım projesinin fonksiyon alanıdır (üretim, Ar-Ge, inşaat, satış ve pazarlama vb.).
İstihdam	Yatırım projesi kapsamında yaratılacak tam zamanlı istihdam sayısıdır; açıklanan veya açıklanmamışsa tahmini değerdir.
Kaynak Ülke	UDY projesinde yatırımı gerçekleştiren uluslararası firmanın merkezinin bulunduğu ülkedir.
Nitelikli UDY Profilleri	"Türkiye ekonomisinin güçlü ve sürdürülebilir büyümesine katkı sunan, teknolojik dönüşümünü hızlandıran, küresel rekabetçiliğini artıran, beşeri sermayesini güçlendiren ve bölgesel gelişimini destekleyen yatırımlardır. Türkiye'nin çekmeyi hedeflediği sekiz nitelikli UDY profili, T.C. Cumhurbaşkanlığı Yatırım ve Finans Ofisi tarafından yayımlanan Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi [2024-2028] kapsamında belirlenmiştir."
• Bilgi Yoğun Yatırımlar	Ülke ekonomisinin ürettiği katma değeri artıran bilgi yoğun yatırımlardır.

• Bölgesel Kalkınmayı Destekleyen Yatırımlar	Türkiye'nin farklı bölgelerinin potansiyelini harekete geçiren, yerelden tedarik imkanı sunan, yüksek istihdam oluşturan ve böylece bölge dışına göçü azaltan yatırımlardır.
• Dijital Yatırımlar	Türkiye ekonomisinin dijital dönüşümünü destekleyen yatırımlardır.
• İklim Dostu Yatırımlar	Türkiye'nin iklim değişikliği ile mücadelesini ve iklim değişikliğine uyumunu destekleyen yatırımlardır.
• Küresel Tedarik Zinciri (KTZ) Odaklı Yatırımlar	Türkiye'nin küresel tedarik zincirlerine entegrasyonunu artıran üretim, Ar-Ge ve lojistik merkezi yatırımlardır.
• Katma Değerli Hizmet Yatırımları	Yüksek katma değer üreten nitelikli hizmet sektörü yatırımlardır.
• Nitelikli Finansal Yatırımlar	Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlayan finansal yatırımlardır.
• Nitelikli İstihdam Sağlayan Yatırımlar	Nitelikli iş alanları oluşturarak yüksek ücretli istihdam sağlayan yatırımlardır.

Ödemeler Dengesi

Bir ekonomide yerleşik kişilerin (Genel Hükümet, Merkez Bankası, bankalar, diğer sektörler) diğer ekonomilerde yerleşik kişiler (yurt dışında yerleşikler) ile belli bir dönem içinde yapmış oldukları sınır ötesi ekonomik işlemlerin sistematik kayıtlarını elde etmek üzere hazırlanan istatistiki bir rapordur.

Portföy Yatırımı

Yatırımcıya yönetimde kontrol imkanı sağlamayan, hisse senedi, tahvil-bono, ve diğer finansal araçlardan oluşan menkul kıymetlere yapılan yatırımlardır. Portföy yatırımlar genellikle daha likit ve kısa vadeli olma özellikleriyle doğrudan yatırımlardan farklılık göstermektedir [IMF, Uluslararası Para Fonu].

Proje Odaklı Yaklaşım

Yakın gelecekte gerçekleşmesi taahhüt edilmiş ve resmi olarak duyurulmuş sıfırdan UDY projelerini (yeni ve genişleme) kapsamaktadır.

Sektör

Yatırımın NAICS (Kuzey Amerika Endüstri Sınıflandırma Sistemi) metodolojisine göre gerçekleştiği sektördür.

Sermaye Akımı Odaklı Yaklaşım

Genellikle ülkelerin merkez bankaları tarafından ödemeler dengesi bilançosunda derlenen ve yayınlanan uluslararası doğrudan yatırım akımlarından oluşmaktadır

Sıfırdan Yatırım Projeleri

Uluslararası yatırımcıların yerleştiği olmadığı bir ülkede sıfırdan yeni bir iş operasyonu kurduğu veya mevcut tesisini genişlettiği yatırım türünü ifade eder. Bu tür yatırımlar yeni fabrikalar, ofisler veya Ar-Ge merkezlerini içermektedir, ancak birleşme ve satınalma işlemlerini kapsamamaktadır.

Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY)

Yatırımcının yerleştiği olduğu ekonomi dışındaki bir ekonomide bir işletmenin yönetimini kontrol ettiği veya yönetiminde söz sahibi olduğu uzun vadeli bir yatırım şeklidir. Doğrudan yatırımda, yatırımcının işletmenin sermayesinde %10 ya da daha fazla paya / oy hakkına sahip olması veya yönetimde söz sahibi olması esastır.

Uluslararası Yatırımcılar tarafından gerçekleştirilen Birleşme ve Satın Alma Yatırımları

Uluslararası yatırımcıların yatırım yaptığı ülkede mevcut bir şirketi satın aldığı veya bu şirketle birleştiği bir yatırım türünü ifade etmektedir.

Yatırım Ajansı

Ülkelerin sunduğu yatırım fırsatlarını küresel iş dünyasına tanıtan ve yatırım sürecinin her aşamasında yatırımcılara destek verme görevini üstlenen devlet kurumlarıdır.

Yatırım Türü (Yeni, Genişleme)

Yeni bir lokasyonda ilk kez gerçekleştirilen (yeni) veya mevcut bir lokasyonda istihdam ve sermaye harcaması yoluyla kapasite artırımına gidilen (genişleme) yatırımlardır.

Yatırım Tutarı

Yatırımın açıklanan veya tahmin edilen tutarıdır.

nexus

OF THE WORLD

 InvestTurkey

 InvestTurkey

 Invest-in-Turkey

 investinturkiye_en